

i § 5 nævnte, blandt hvilke findes Bispernes Lønning, og til Slutning hedder det, at de under Litra e og f nævnte Udgifter kun kunne paadrages Fonden med Rigsdagens Samtykke. Heraf maa altsaa følge, at de under Litra a til d opførte Udgifter kunne paadrages Fonden uden Rigsdagens Samtykke, og deraf følger igjen, at til de Udgifter, hvortil Rigsdagens Samtykke udtræves, ikke høre de Udgifter, som nu medgaa til Bispernes Lønning. Hvor henlægges da Afgjørelsen af, hvorledes Bisperne skulle lønnes? Dette træder ikke klart frem, men Rigsdagen faar i alt Fald ikke Noget dermed at gjøre. Gaar man til Litra b i § 6, vil man se, at Afgjørelsen af, hvor stort et Tilskud der skal ydes til de smaa Sognekalde, ogsaa hører til de Ting, som Rigsdagen ikke faar Noget med at gjøre, uagtet det dog udgjør en af Hovedudgifterne. Ligeledes ere de under c opførte Pensioner en meget væsentlig Udgift. Under d nævnes Halvdelen af Renter og Afdrag af de Embedslaan, der tilstaaes Præsterne til Istandsættelse, Ombygning eller Anskaffelse af Embedsboliger m. v.; det er ogsaa en betydelig Udgift. Paa disse Udgifter kommer altsaa Rigsdagen ikke til at udøve nogen Indflydelse, hvorimod den kommer til at udøve Indflydelse paa de under e og f opførte, nemlig først: Tillæg til saadanne enkelte Embeder, hvis virkelige Indtægter, navnlig paa Grund af Ablingens Bessaffenhed, ere betydelig under deres Ansættelsessum. Det er jo kun i ganske enkelte Tilfælde, hvor der bliver Spørgsmaal om Udgifter af denne Slags. Derefter kommer: andre kirkelige Fornødenheder, saasom Oprettelsen af nye Sognekalde osv. — Maa jeg nu spørge, hvorledes man skal finde en Tanke i, at Rigsdagen Intet skal have at gjøre med de under a, b, c og d opførte Udgifter, men dertil skal have Ret til at blande sig i de under e og f opførte Udgifter? Det er mig ikke muligt at finde nogen klar Tanke deri, og jeg kan kun forklare mig den Uhydelighed, som for mig her er tilstede, ved den Omstændighed, at man ikke er gaaet ind paa at klare Spørgsmaalet om Eiendomsretten til de Indtægter, af hvilke Geistligheden nu lønnes. Var man kommen til det Resultat — og jeg

tror, man maa komme dertil — at det er Statsindtægter, saa maatte man ogsaa komme til det Resultat, at Rigsdagen maatte have Indflydelse paa deres Anvendelse; men var man kommen til det Resultat, at det ikke er Statsindtægter, men at det er Kirkens Eiendom, hvad skulde saa Rigsdagen have at gjøre med de under e og f opførte Udgifter. Jeg tror altsaa, at jeg tør sige med Sandhed, at haade det i Kirkekommissionen vedtagne Forslag og det nu af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet forelagte Forslag lide af en Uklarhed, som hidrører fra, at man ikke har bragt det omtalte Spørgsmaal til Afgjørelse. — Paa den anden Side tror jeg ogsaa, at denne Uklarhed har virket uheldigt paa det Forslag, som nu er oversendt til os fra Folkethinget. Der har aabenbart været en Tilhøielighed til at faa det slaaet fast, at de omtalte Indtægter ere Statseiendom, og i Bestræbelsen for at faa dette slaaet fast i Lovforslaget er man ganske vist gaaet endel videre, end det i og for sig var fornødent, og endel videre, end man ellers vilde være gaaet, dersom det fra alle Sider var erkjendt, at der her handlede om en Indtægt, der var en Statsindtægt. Jeg kan nemlig ikke overbevise mig om, at der skulde være nogen Grund for at ønske disse Indtægter indbragne umiddelbart i Statskassen, og jeg skal tillade mig at forklare hvorfor. Lad os antage, at alle de Indtægter, hvorefter Geistligheden lønnes, inddroges i Statskassen, og at man saa paa den anden Side opførte de Beløb, hvormed Geistligheden lønnes m. v., som Udgifter for Statskassen, vilde det da være muligt at have en Oversigt over Indtægterne paa Indtægtsiden og Udgifterne paa Udgiftsiden uden at stille dem op ved Siden af hinanden og uden at kræve en Afgjørelse af, hvorvidt de Indtægter, som man havde inddraget i Statskassen, vare tilstrækkelige til dermed at dække vedkommende Udgifter? Og vilde det være muligt at votere disse Udgifter uden at opfaste det Spørgsmaal, om Indtægterne vare tilstrækkelige dertil? Jeg tror, at man skal indrømme, at Sagen ikke kunde behandles af den lovgivende Magt, uden at disse Spørgsmaal fremdroges og bleve bragte til Klarhed. Men dersom man